

CO2-prestatieladder niveau 3

Energie beoordeling 2022

Fokker-Oomen Aannemersbedrijf BV Bussum

Revisiestatus					
Rev	Datum	Opgesteld	Vrijgave	Omschrijving	
1	14-2-2023	MW		Initiële versie	
2	21-2-2023	MW		Diverse aanpassingen na audit	
Voor akkoord reviewer:			datum:	naam:	handtekening:

Inleiding

Fokker-Oomen Aannemersbedrijf B.V. verricht werkzaamheden op het gebied van grond- weg- en waterbouw, asbest- en bodemsanering en sloopwerken

Fokker-Oomen Aannemersbedrijf BV rekent gemeentelijk instellingen, semi-overheid, bedrijven, aannemers en particulieren tot haar klanten.

Fokker-Oomen maakt gebruik van meer dan 85-jaar historie en ervaring. We zijn dan ook zeer bekend met de omgeving, spreken de taal en kennen de mensen.

Activiteiten

Fokker-Oomen focust zich op werkzaamheden in midden Nederland.

Onze activiteiten bestaan voornamelijk uit:

- Grondwerk
- Riolering
- Straatwerk
- Sloopwerken
- Asbestsanering

Missie

Fokker-Oomen Aannemersbedrijf is dé partner voor klanten op het gebied van regionaal infra- en sloopwerk in Midden Nederland.

Visie

Partnerschap betekent voor de mensen van Fokker-Oomen Aannemersbedrijf dat de klantrelatie centraal staat. Elke klant vinden wij bijzonder en behandelen wij ook zodanig. Klantrelaties onderhouden wij optimaal door (1) continu hoge kwaliteit te leveren, (2) proactief te werk te gaan in elk werk, groot óf klein en (3) continu oog te hebben voor innovaties die in het belang zijn van onze klanten. Daarbij (4) spreken wij de taal van onze individuele klanten, zodat we aan één woord genoeg hebben. Tot slot (5) is afspraak bij Fokker-Oomen ook echt afspraak.

Beleid

Wij, Fokker- Oomen Infra B.V. hebben als missie: een partner te zijn voor onze stakeholders op gebied van regionaal infra- en sloopwerk in Midden Nederland. Om dit te bereiken hebben wij beleid opgesteld, waarvan de beleidsverklaring op www.fokker-oomen.nl te vinden is.

Organisatorische grenzen

Fokker Oomen Holding BV is een zelfstandige BV. Hieronder vallen een aantal BV's te weten:

Fokker-Oomen Aannemersbedrijf BV

J.C. Fokker Milieu BV

De organisatorische grens met betrekking tot de CO2 prestatieladder is getrokken bij het organisatiedeel Fokker Oomen Holding BV, hierna te noemen: Fokker-Oomen

Er zijn geen uitsluitingen.

De organisatiegrenzen zijn bepaald door middel van het toepassen van werkwijze 1 uit het handboek

CO2 prestatieladder versie 3.1.

Fokker-Oomen beschikte in 2022 voor haar activiteiten over een bedrijfslocatie namelijk Sint Vitusstraat 3, 1404HP te Bussum. Hier bevinden zich het hoofdkantoor en een werkplaats.

Fokker-Oomen beschikte in 2022tevens over een onoverdekte opslaglocatie op De Boomgaard 30A, 1243 HV 's Graveland.

Toelichting op emissie-inventaris

Als input voor de energie beoordeling is de energie inventaris d.d.21-2-2023 gebruikt.

Scope 1

Aircogas

Het gebruik van aircogas is minimaal bij Fokker-Oomen. Deze energiestroom is uitgesloten

Koudemiddelen

Het gebruik van aircogas is minimaal bij Fokker-Oomen. Deze energiestroom is uitgesloten

Aardgas voor verwarming

De verwarming van de kantoorruimte en werkplaats zorgen voor het totale verbruik van aardgas, en is berekend op basis van meterstanden en jaarafrekeningen. Deze ruimten zijn niet gewijzigd wat betreft inhoud of oppervlakte in de genoemde periode.

<u>Aardgas</u>						
Aardgas t.b.v. verwarming kantoor/werkplaats						
Jaar	verbruik m3	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	¹ Graaddagen*	Ton CO2 per Graaddag	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	6.450	12,152	-	2.648,36	2,4355	-
2020	5.498	10,358	-14,76	2.477,04	2,2196	-8,86
2021	6.998	13,184	8,50	2.819,96	2,4816	1,89
2022	3.988	8,315	-31,57	2.512,40	1,5873	-34,82

*(bron graaddagen: https://www.mindergas.nl/degree_days_calculation de Bilt 18 graden Celsius).

¹) Een graaddag is gedefinieerd als referentietemperatuur minus de gemiddelde temperatuur over de gehele dag, geminimaliseerd op 0. De gemiddelde temperatuur over een dag is in Nederland typisch gemeten bij het KNMI in de Bilt. Als de gemiddelde temperatuur over een bepaalde dag 10 graden Celsius was, dan heeft die dag een equivalent van 8 graaddagen. Als de gemiddelde temperatuur hoger ligt dan de referentietemperatuur (bijvoorbeeld 20 graden), dan is er typisch geen verwarming nodig; het aantal graaddagen is dan 0 (en niet -2).

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik aardgas:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Bewustwording medewerkers	Continu
Preventief onderhoud	Continu
Thermostaten verplaatsen	gereed 2022
Verbeteren van tochtgaten of kierdichting aanbrengen	2023
Cv kantoor vervangen	2023
CV werkplaats/toilet/opslag vervangen voor elektra en boiler	2023

Maandelijks bijhouden van verbruik vanuit meterstanden. Dit geeft meer inzicht in het verbruik	lopend
--	--------

De volgende maatregelen zijn genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van aardgas:

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
Thermostaat verplaatst en opnieuw ingesteld	2022	postief

Benzine

Aspen

Aspen is een alkylaatbenzine, deze hoogwaardige benzine is speciaal ontwikkeld voor het gebruik van machines waarbij mensen in de buurt werken. Aspen is beter voor mens, milieu en machine doordat er minder uitstoot van schadelijke stoffen naar de omgeving is. Het verbruik van Aspen is berekend aan de hand van inkoopfacturen.

Aspen, bandenzagen, wackerstampers, bladblazer, motorboor, vacuumunit, aggregaat e.d.						
Jaar	verbruik liter	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Draaiuren*	Ton CO2 per draaiuur	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	320	0,923	Referentiejaar	320	0,002884	Referentiejaar
2020	360	1,004	8,83	360	0,00279	-3,26
2021	300	0,837	-9,31	300	0,00279	-3,26
2022	405	1,130	22,44	405	0,00279	-3,26

*(bron: 2019 320 liter en 1 liter per uur verbruik, 2020 360 liter en 1 liter per uur verbruik).

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik Aspen:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Bij aanschaf nieuwe apparaten kiezen voor apparaten met een lager verbruik	Continu
Aanschaf elektrische apparaten i.p.v. fossiele brandstof	2022

De volgende maatregelen zijn genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van Aspen:

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
geen in 2022		

Brandstof auto

Het verbruik van de benzine wordt bepaald op basis van tankpasregistraties.

Euro 95 Personenauto's						
Jaar	verbruik liter	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal km	Ton CO2 per 1.000 gereden km	Reductie (%)
2019	3.300	9,517	Referentiejaar	52.800	0,18025	Referentiejaar
2020	4.009	11,161	17,27	64.144	0,174	-3,47
2021	3.713	10,337	8,61	59.407	0,174	-3,47
2022	2.186	6,304	-33,76	34.976	0,18025	0,00

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van benzine van voertuigen:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Optimaliseren van brandstofregistratiesysteem	Continu
Bij aanschaf nieuwe auto's kiezen voor auto's met een lager verbruik	Continu
Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Continu
Toolbox bandenspanning	Jaarlijks
Bij wassen van de auto's bandenspanning controleren	Continu

De volgende maatregelen zijn genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van brandstoffen voor benzine van voertuigen:

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
Toolbox bandenspanning	2022	positief
Bij wassen van de auto's bandenspanning controleren	2022	positief

Diesel

Materieel

Materieel, shovels, kranen, trilplaten						
Jaar	verbruik liter	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Draaiuren*	Ton CO2 per draaiuur	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	15.849	52,444	Referentiejaar	6.300	0,0083	Referentiejaar
2020	13.230	43,156	-17,71	6.300	0,0069	-17,71
2021	12.000	39,144	-25,36	5.400	0,0072	-12,92
2022	13.433	43,818	-16,45	5.850	0,0075	-10,02
2019 en 2020 o.b.v. 7 machine's á 4 uur per dag						
2021 o.b.v. 6 machine á 4 uur per dag.						
2022 o.b.v. 6,5 machine's á 4 uur per dag						

Omdat het verbruik en de daarmee gepaarde CO2-uitstoot op basis van een theoretische formule is en er geen nieuw materieel is bijgekomen, is er geen toename of afname bij deze verbruiken. Gezien de beperkte

(continue) invloed die Fokker-Oomen uit kan oefenen op deze gebruiker is er geen reden om deze theoretische formule aan te passen en werkelijk inzicht te krijgen in het verbruik van het materieel.

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van brandstoffen voor Trilplaten:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Bij aanschaf nieuwe apparaten kiezen voor apparaten met een lager verbruik	Continu

De volgende maatregelen zijn genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van brandstoffen voor het materieel:

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
Nieuwe midikraan 6 ton aangeschaft (Stage 5 motor)	2022	positief

Brandstof auto's (busjes en personenauto's)

Het verplaatsen van materieel en mensen is de belangrijkste zaak, hierdoor drukt deze post de grootste stempel. Het verbruik van de diesel wordt bepaald op basis van tankpasregistraties.

Busjes en personenauto's						
Jaar	verbruik liter	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal km	Ton CO2 per 1.000 gereden km	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	30.433	100,703	Referentiejaar	304.330	0,3309	Referentiejaar
2020	32.174	105,403	4,67	225.740	0,4669	41,11
2021	27.743	90,554	-10,08	265.158	0,3415	3,21
2022	25.218	69,940	-30,55	214.408	0,3262	-1,42

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van benzine van voertuigen:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Optimaliseren van brandstofregistratiesysteem	Continu
Bij aanschaf nieuwe auto's kiezen voor auto's met een lager verbruik	Continu
Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Continu
Toolbox bandenspanning	Jaarlijks
Bij wassen van de auto's bandenspanning controleren	Continu
Niet leeg/onnodig met aanhangers rijden	Continu
Inzicht creëren maandelijks verbruik per bus per km	Continu

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
2 oudere bestelbussen verkocht (euro 4 en5) . Hier is nog geen nieuwe bus voor teruggekocht	2022	positief

Brandstof vrachtauto

Het verbruik van de diesel wordt bepaald op basis van tankpasregistraties.

Vrachtauto						
Jaar	verbruik liter	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal km	Ton CO2 per 1.000 gereden km	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	20.622	68,238	referentiejaar	103.110	0,6618	Referentiejaar
2020	19.842	64,725	-5,15	99.210	0,6524	-1,42
2021	16.604	54,163	-20,63	83.022	0,6524	-1,42
2022	14.368	46,870	-31,31	71.842	0,6524	-1,42

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van diesel van de vrachtauto:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Optimaliseren van brandstofregistratiesysteem	Continu
Bij aanschaf nieuwe auto's kiezen voor auto's met een lager verbruik	Continu
Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Continu
Toolbox bandenspanning	Jaarlijks
Bij wassen van de auto's bandenspanning controleren	Continu
Inzicht creëren maandelijks verbruik	Continu

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
-	2022	

LPG

Het gebruik van LPG is minimaal bij Fokker-Oomen. Deze energiestroom is uitgesloten

Scope 2

Ingekochte elektriciteit

Ingekochte elektriciteit						
Jaar	verbruik KwH	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	13.647	7,588	Referentiejaar	23	0,330	Referentiejaar
2020	11.948	6,643	-12,45	23	0,289	-12,45
2021	10.400	5,782	-23,79	23	0,251	-23,79
2022	9.504	4,971	-34,49	23	0,216	-34,49

De volgende maatregelen worden nog genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van elektriciteit:

Reductiemaatregel	Uitvoer gepland in
Bewustwording medewerkers	Continu
Bij aanschaf nieuwe elektrische apparatuur letten op energie-aspecten	Continu
Zonnepanelen installeren	2023
Toepassen van LED verlichting i.p.v. TL	loopt
Inkoop van groene energie	2023
Laten uitvoeren van een energie onderzoek	2023
Maandelijks bijhouden van verbruik vanuit meterstanden. Dit geeft meer inzicht in het verbruik	2023

De volgende maatregelen zijn genomen betreffende het terugdringen van het verbruik van elektriciteit.

Reductiemaatregel	Uitgevoerd in	Effect
Actief toezien op uitzetten verlichting werkplaats, kantoor en kantine als hier niemand aanwezig is	2022	positief

Privéauto's

Er worden geen privéauto's gebruikt voor zakelijke doeleinden.

Vliegverkeer

Er vinden geen vliegreizen plaats voor zakelijke doeleinden.

Grootverbruikers

Wanneer we kijken naar de naar de grootse energiestromen van Fokker-Oomen is brandstof (diesel) de grootste energiestroom.

Het grootste verbruik is brandstof door zakelijk verkeer met personenwagens en bestelwagens. Door nog beter inzicht in deze energiestromen en de emissie is het mogelijk grotere reductie te halen. Hiervoor wordt halfjaarlijks een footprint opgesteld om beter te kunnen monitoren of we onze reductiedoelstellingen kunnen halen of dat we misschien moeten bijsturen. We gaan de per voertuig kijken wat de verbruiken per km zijn. Eventuele hoge verbruiken kunnen dan worden geanalyseerd en eventueel worden bijgesteld.

1. Doelstellingen en maatregelen

Door inzicht in het gebruik van brandstof en de energiestromen is het mogelijk reductiedoelstellingen op te stellen. De mogelijkheden om te reduceren zijn onderzocht en vertaald in acties.

Er is als doelstelling opgenomen de scope 1 emissie in 2023 met 12,5% o.b.v. FTE te laten afnemen t.o.v. het referentiejaar 2019.

Er is als doelstelling opgenomen de scope 2 emissie in 2023 met 12,5% o.b.v. FTE te laten afnemen t.o.v. het referentiejaar 2019.

Om e.e.a. te kunnen vergelijken met sectorgenoten welke de CO2 koppelen aan omzet, hebben we tevens de reductie per omzet meegenomen.

Totale uitstoot

Scope 1

TOTAAL SCOPE 1										
Jaar		CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie Ton Co2/FTE t.o.v. (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie Ton Co2/miljoen (%)	Doelstelling reductie per jaar Ton Co2/FTE
2019		243,977	Referentiejaar	24	10,166	Referentiejaar	€ 3,705	65,858	Referentiejaar	Referentiejaar
2020		235,807	-3,35	25	9,432	-7,21	€ 3,909	60,329	-8,40	5,00%
2021		208,219	-14,66	26	8,008	-21,22	€ 3,766	55,285	-16,05	7,50%
2022		188,698	-22,66	28	6,739	-33,71	€ 3,500	53,914	-18,14	10,00%
2023										12,50%

Scope 2

TOTAAL SCOPE 2										
TOTAAL SCOPE 2										
Jaar		CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie Ton Co2/FTE t.o.v. (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie Ton Co2/miljoen (%)	Doelstelling reductie per jaar Ton Co2/FTE
2019		7,588	Referentiejaar	24	0,330	Referentiejaar	€ 3,705	2,048	Referentiejaar	Referentiejaar
2020		6,643	-12,45	25	0,266	-19,45	€ 3,909	1,700	-17,02	5,00%
2021		5,782	-23,79	26	0,222	-32,59	€ 3,766	1,535	-25,04	7,50%
2022		4,971	-34,49	28	0,178	-46,19	€ 3,500	1,420	-30,66	10,00%
2023										12,50%

Scope 1+2

TOTAAL SCOPE 1+2									
Jaar		CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019		251,565	Referentiejaar	24	10,938	Referentiejaar	€ 3,705	67,906	Referentiejaar
2020		242,450	-3,62	25	10,541	-3,62	€ 3,909	62,029	-8,66
2021		214,002	-14,93	26	9,304	-14,93	€ 3,766	56,821	-16,32
2022		193,668	-23,01	28	6,917	-36,76	3,50	55,334	-18,51

2. Participatie

Het terugbrengen van CO₂-emissies gaat verder dan alleen onze eigen bedrijfsvoering. Samen met de sector en zelfs in de keten kunnen verdere CO₂-reducerende maatregelen worden getroffen. Fokker-Oomen Aannemersbedrijf BV levert hieraan graag een actieve bijdrage door deel te nemen aan sector- en keteninitiatieven.

Op de website van SKAO staan initiatieven genoemd. Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van verschillende gecertificeerde bedrijven bezocht om na te gaan welke initiatieven er mogelijk zijn.

We hebben enkele relevante bestaande initiatieven bekeken op:

- www.skao.nl
- www.bouwendnederland.nl
- www.duurzaammb.nl
- nlCO2neutraal.nl
- MKB-infra

Fokker-Oomen is doet mee met het initiatief van Cumela, Sturen op Co₂.

Jaarlijks wordt gekeken en besproken (in directie-overleggen) welke initiatieven er zijn en welke het beste aansluiten bij Fokker-Oomen Aannemersbedrijf BV om actief aan deel te nemen. Voorlopig is er een jaarlijks budget van € 5.000,00 voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld.

3. Onzekerheden

In het jaar 2019 zijn er enkele onzekerheden in de emissie-inventarisatie die in acht genomen moeten worden. Vanwege bedrijfsovername konden we niet meer bij alle relevante informatie voor input over 2019.

Bijlage 1. Communicatieplan

Dit communicatieplan heeft het doel om inzicht te geven in de wijze waarop Fokker- Oomen Infra communiceert richting haar interne en externe belanghebbenden over de CO2-voetprint, reductiedoelstellingen, maatregelen en resultaten.

Belanghebbenden

In het communicatieplan wordt onderscheid gemaakt tussen interne en externe belanghebbenden. Deze belanghebbenden worden periodiek met behulp van diverse communicatiemiddelen geïnformeerd over het beleid op het gebied van energiemangement, doelstellingen, maatregelen en de behaalde resultaten.

De interne belanghebbenden zijn:

- Directie
- Medewerkers
- Ingehuurd personeel

De externe belanghebbenden zijn:

- Klanten (gemeentelijke instellingen, (semi) overheid, scholen, bedrijven, particulieren)
- Leveranciers
- Brancheorganisatie en collega-bedrijven
- Overheidsinstellingen

Communicatiedoelstellingen

Het doel van de communicatie is om op duidelijke wijze informatie aan interne en externe belanghebbenden over te brengen over het energiemangement, doelstellingen, maatregelen en de behaalde resultaten. Tevens zal er worden gerapporteerd over projecten waarvoor een gunningsvoordeel is verkregen op basis van de trede van de CO2-prestatieladder. Het communicatieplan levert een bijdrage aan de bewustwording en de bereidheid om te veranderen om de CO2-uitstoot te reduceren.

Middelen en planning

Fokker-Oomen communiceert zowel intern als extern met belanghebbende over de CO2-reductie. In de volgende tabel is een schema opgenomen wanneer en met wie er wordt gecommuniceerd.

Doelgroep	Communicatiemiddel	Onderwerp	Frequentie
Intern en extern	Website Fokker-Oomen	Emissie inventaris, doelstellingen en reductiemaatregelen	Continu (jaarlijkse update)
Intern en extern	Website SKAO	Reductie en initiatief	Continu (jaarlijkse update)
Intern	Toolbox	Emissie inventaris, doelstellingen en reductiemaatregelen	2x per jaar (Q2 en Q4)
Intern (directie)	VGM-overleg	KAM-zaken en CO2prestaties	Q2 en Q4
Intern (directie)	Directiebeoordeling	Emissie inventaris, doelstellingen en reductiemaatregelen	Q4

Bijlage 2. Overzicht reductiemaatregelen

nr.	Reductiemaatregel	Type actie	Emissiestroom	Scope	Verwachte red. per onderdeel in %	verantwoordelijke	Middelen	Planning	Status	Opmerkingen / onzekerheden
2	Optimaliseren van brandstofregistratiesysteem	Doorlopend	brandstof	1	< 2%	LH	Gegevens leverancier en Excel format	continu	continu	Per kwartaal gegevens opvragen en evalueren aantal km per liter brandstof, hieruit actie zetten.
3	Bij aanschaf nieuwe auto's kiezen voor auto's met een lager verbruik	Doorlopend	brandstof	1	5%	MW	Vervangen bus voor bus op alternatieve brandstof	doorgaan d	loopt	Maatwerk In 2023 euro 5 bus inruilen voor euro 6.
4	Bij aanschaf nieuwe apparaten kiezen voor apparaten met een lager verbruik	Doorlopend	brandstof (diesel)	1	< 2%	MF/MW	bijhouden uren en aantal liter	continu	continu	2 trilplaten vervangen voor schonere modellen. Tevens hebben deze een urenteller. Analyseren of de aannames Qua verbruik kloppen met de werkelijkheid > bijhouden uren en aantal liter
7	Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Doorlopend	brandstof	1	< 2%	MF/MW	tijd	2023	nog te ontwikkelen	na monitoring per persoon/voertuig, zie punt 2.
8	Toolbox bandenspanning	Eenmalig	brandstof	1	< 2%	MW	tijd	2023	jaarlijks	
9	Bij wassen van de auto's bandenspanning controleren	doorlopend	brandstof	1	< 2%	MW	tijd	continu	continu	zie 10 en 9, meenemen in toolbox.
10	niet leeg/onnodig met	doorlopend	brandstof	1	< 1%	MW	tijd	continu	continu	zie 10 en 9, meenemen

	aanhangers rijden		(diesel)							in toolbox.
16	Bewustwording medewerkers	doorlopend	elektriciteit, aardgas	2	< 5%	MW	Tijd	continu	continu	lampen uit ook overdag, WPI aangepast.
17	Bij aanschaf nieuwe elektrische apparatuur letten op energie-aspecten	Doorlopend	elektriciteit	2	< 2%	MW/MF	n nb	continu	continu	
20	Zonnepanelen installeren	Eenmalig	elektriciteit	2	ca. 3 % op tot. scope	MW	n nb	2023	Open	inventarisatie loopt
23	Preventief onderhoud	Jaarlijks	Aircogas en Aardgas	2	nihil	HK	1200,- per jaar	2023	loopt	tezamen met Airco wordt er een preventief beleid opgesteld door Roeken en CO.
24	Inkoop van groene energie	eenmalig	elektriciteit	2	ca. 2 % op tot. scope	MW	n nb	2022	loopt	Per 2022 certificaat
29	Inzicht creëren maandelijks verbruik per bus per km	per kwartaal	brandstof (diesel)	1	< 2%	LH	n nb	2022	open	Zie 1.
30	Maandelijks bijhouden van verbruik vanuit meterstanden. Dit geeft meer inzicht in het verbruik	Maandelijks	elektriciteit, aardgas	2	< 2%	LH	n nb	2022	open	Moet nog evaluatie op plaatsvinden jaarlijks per maand

Bijlage 3, Vergelijk met sectorgenoten

Wij hebben onze reductiecijfers vergeleken met 2 sectorgenoten.

Op basis van onderstaande cijfers concluderen wij dat wij 'middenmoter' zijn.

TOTAAL SCOPE 1									
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie Ton Co2/FTE t.o.v. (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie Ton Co2/miljoen (%)	Doelstelling reductie per jaar Ton Co2/FTE
2019	243,977	Referentiejaar	24	10,166	Referentiejaar	€ 3,705	65,858	Referentiejaar	Referentiejaar
2020	235,807	-3,35	25	9,432	-7,21	€ 3,909	60,329	-8,40	5,00%
2021	208,219	-14,66	26	8,008	-21,22	€ 3,766	55,285	-16,05	7,50%
2022	188,698	-22,66	28	6,739	-33,71	€ 3,500	53,914	-18,14	10,00%
2023									12,50%
Jaarcijfers 2022 nog niet definitief (21-3-2023)									

TOTAAL SCOPE 1 Hendrikse Wegenbouw					
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	490,000	Referentiejaar	36,2	13,522	Referentiejaar
2020	573,000	16,94	40,1	14,274	5,57
2021	560,000	14,29	40,4	13,865	2,54
2022					
bron, website Hendrikse BV, cijfers De Bunt Beheer					
Cijfers teruggerekend naar FTE, 1 FTE = 1824 uur per jaar					
Cijfers De Bunt/Hendrikse gebaseerd op gewerkte uren					
Cijfers geheel 2022 nog niet gepubliceerd op site (21-2-23)					
Hendrikse is Niveau 5 gecertificeerd					

TOTAAL SCOPE 1 Fronik Wegenbouw					
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	292,680	Referentiejaar	€ 5,580	52,452	Referentiejaar
2020	291,110	-0,54	€ 7,338	39,673	-24,36
2021	194,510	-33,54	€ 6,790	28,647	-45,38
2022					
bron, website Fronik BV					
Cijfers Fronik gebaseerd op omzet					
Cijfers geheel 2022 nog niet gepubliceerd op site (21-2-23)					
Fronik is Niveau 5 gecertificeerd					

TOTAAL SCOPE 2									
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie Ton Co2/FTE t.o.v. (%)	Totaal omzet (miljoen)	Ton CO2 per miljoen	Reductie Ton Co2/miljoen (%)	Doelstelling reductie per jaar Ton Co2/FTE
2019	7,588	Referentiejaar	24	0,330	Referentiejaar	€ 3,705	2,048	Referentiejaar	Referentiejaar
2020	6,643	-12,45	25	0,266	-19,45	€ 3,909	1,700	-17,02	5,00%
2021	5,782	-23,79	26	0,222	-32,59	€ 3,766	1,535	-25,04	7,50%
2022	4,971	-34,49	28	0,178	-46,19	€ 3,500	1,420	-30,66	10,00%
2023									12,50%

TOTAAL SCOPE 2 Hendrikse Wegenbouw					
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per FTE	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	3,420	Referentiejaar	36,2	0,094	Referentiejaar
2020	4,000	16,96	40,1	0,100	5,58
2021	1,000	-70,76	40,4	0,025	-73,77
2022					

TOTAAL SCOPE 2 Fronik Wegenbouw					
Jaar	CO2-uitstoot (ton)	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)	Totaal FTE	Ton CO2 per miljoen	Reductie t.o.v. referentiejaar (%)
2019	1,500	Referentiejaar	€ 5,580	0,269	Referentiejaar
2020	0,000	-100,00	€ 7,338	0,000	-100,00
2021	0,510	-85,09	€ 6,790	0,075	-72,06
2022					

Bijlage 4. De CO2-prestatieladder

De CO2-prestatieladder is een instrument dat bedrijven helpt bij het reduceren van het CO2. Binnen de bedrijfsvoering, in projecten én in de keten kan nog veel winst worden behaald in energiebesparing, het efficiënt gebruik van materialen en duurzame energie. Inzicht, reductie, transparantie en participatie. Deze vier woorden vormen de kern van de CO2-prestatieladder. Steeds meer bedrijven raken bekend met deze principes van het duurzaamheidsinstrument dat bedrijven stimuleert om de CO2-uitstoot te reduceren. Zowel in de bedrijfsvoering als in de keten. Gecertificeerde bedrijven leveren bijzondere prestaties door de ladder te gebruiken als motor van innovatie en bij het reduceren van hun CO2-uitstoot. We kunnen stellen dat duurzaamheid de nieuwe norm voor hedendaags ondernemen is geworden. De CO2-prestatieladder is daarbij een belangrijke stimulans voor organisaties om duurzaamheid concreet te maken. De CO2-prestatieladder geeft niet alleen inzicht in de eigen CO2-uitstoot, het helpt ook om de reductie van CO2 efficiënt aan te pakken en aan relaties duidelijk te maken hoe dit gebeurt. Bovendien daagt de CO2-prestatieladder uit om samen te werken en innovatie te stimuleren.

Het model

De CO2-prestatieladder bevat een methodiek die gebaseerd is op de veronderstelling dat de uitvoering van projecten en de manier waarop de processen worden gemanaged, in een bepaald stadium van volwassenheid verkeert. Het model kent vijf niveaus van volwassenheid. De onderneming kan een volgend niveau bereiken door verbeteringen in de bestaande processen en methoden door te voeren.

De CO2-Prestatieladder is opgebouwd uit vijf niveaus(treden), opklimmend van 1 naar 5. Per niveau zijn vaste eisen gedefinieerd die worden gesteld aan de CO2-prestatie van het bedrijf en haar projecten. Deze eisen komen voort uit de vier gehanteerde invalshoeken (A t/m D) met elk een eigen wegingsfactor. De plaats van een bedrijf op deze ladder wordt bepaald door het hoogste niveau waarop het bedrijf aan de eisen voldoet.

De niveaus

Niveau 1, 2 en 3: De eigen CO2-huishouding op orde

Deze niveaus van de ladder leiden tot de CO2-footprint (scope 1 en 2) van het bedrijf en zijn projecten met reductiedoelstellingen, de nodige interne en externe communicatie en een actieve rol in de sector of keten. Een en ander is gebaseerd op onderzoek naar eigen energieverbruik met haalbare doelstellingen voor reductie. Met name op niveau 3 en hoger is het extern communiceren een vereiste voor een doeltreffende werking van de ladder binnen de sector maar ook daarbuiten. Blijvende toegankelijkheid van gepubliceerde informatie verdient sterke aandacht.

Niveau 4: Samen met en voor de sector

In aanvulling op het inzicht op niveau 3 en lager in de scope 1 en 2 emissies, worden op niveau 4 ook scope 3 emissies betrokken. Het karakteristieke van niveau 4 zit hem in innovatieve initiatieven en resultaten voor CO2-bewust handelen en reductie van indirecte emissies gerelateerd aan scope 3. Gebaseerd op de ketengedachte, innovatie, gezamenlijke reductie, initiatief nemen, participeren, sectoraal denken en extern communiceren wat op dit niveau beleidsmatig en planmatig moet zijn ingevuld.

Niveau 5: Op maatschappelijk niveau

Op dit niveau krijgen de CO2-prestaties een maatschappelijke betekenis. Eigen aanbieders doen mee, publieke betrokkenheid, samenwerking met overheden of organisaties, bereiken van gestelde doelen.

EMVI-CRITERIA

De CO2-Prestatieladder kan worden aangewend als criterium in het kader van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). In dat geval is het aangeboden niveau op de CO2-Prestatieladder maatgevend voor het te verlenen gunningsvoordeel in het kader van de EMVI. De gedachte dat opdrachtgevers niet voorschrijven maar een mogelijkheid aanreiken waarmee inschrijvers zich kunnen onderscheiden is hierbij doorslaggevend. De doelstellingen die ten grondslag liggen aan de CO2-Prestatieladder worden als EMVI Criteria opgenomen. Bij inschrijving kiest de aanbieder een ambitieniveau wat bij gunning uitdrukkelijk onderdeel wordt van de overeenkomst en dient te worden doorgevoerd in de realisatie van het project. Het CO2-ambitieniveau wordt gewaardeerd als een kwalitatief onderdeel van de inschrijving. In de aanbestedingsdocumenten van de opdrachtgever wordt aangegeven in welke mate kwaliteit meeweegt ten opzichte van de prijs in het kader van de EMVI.

De procedure

Het Handboek CO2-Prestatieladder (versie 3.0) is het enige formele document dat het kader vormt voor de CO2-Prestatieladder. Alle benodigde formele informatie over het certificatietraject is daarin opgenomen. Het omvat doelstellingen, methoden, eisen, definities, conversiefactoren en geeft richting door middel van toelichtingen. Tevens is gebruik gemaakt van de Praktische Gids voor bedrijven: Hoe maak je gebruik van de CO2-prestatieladder? deel1: certificeren t/m niveau 3. Het bedrijf bepaalt door middel van een zelfevaluatie haar eigen niveau op de CO2-Prestatieladder. Aan de hand van de conclusie stelt het bedrijf een portfolio op met de benodigde bewijsdocumenten. Daarna wordt een Ladder Certificerende Instelling (Ladder CI) ingeschakeld voor beoordeling van het niveau. Een succesvolle ladderbeoordeling wordt afgesloten met het vaststellen van het niveau, de rapportage en verstrekking van het certificaat.